

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

Заклад вищої освіти	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Освітня програма	48011 Географія
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Спеціальність	106 Географія

Цей експертний висновок складений за результатами розгляду галузевою експертною радою (ГЕР) акредитаційної справи. Розгляд справи ГЕР є частиною акредитаційної процедури Національного агентства і здійснюється на основі поданих закладом відомостей про самооцінювання освітньої програми, а також звіту експертної групи про результати акредитаційної експертизи.

Детальніше про мету і порядок проведення акредитації можна дізнатися на вебсайті Національного агентства – <https://naqa.gov.ua/>

Використані скорочення:

ID - ідентифікатор

ВСП - відокремлений структурний підрозділ

ГЕР - галузева експертна рада

ЄДЕБО - Єдина державна електронна база з питань освіти

ЄКТС - Європейська кредитна трансферно-накопичувальна система

ЗВО - заклад вищої освіти

ОП - освітня програма

ЕКСПЕРТНИЙ ВИСНОВОК

галузевої експертної ради щодо можливості акредитації освітньої програми

21.04.2022 р.

Справа № 1874/АС-21

Галузева експертна рада Національного агентства із забезпечення якості вищої освіти з галузі знань 10 "Природничі науки" у складі:

Коваленко Ігор Миколайович – головуєчий,

Гасюк Іван Михайлович,

Голуб Олександр Андрійович,

Дмитрів Григорій Степанович,

Запотоцький Сергій Петрович,

Заячук Мирослав Дмитрович,

Кохтич Людмила Михайлівна,

Максименко Надія Василівна,

Михайленко Владислав Іванович,

Погребняк Володимир Григорович,

Сонько Сергій Петрович,

Трохимчук Андрій Дмитрович,

Тяпкін Олег Костянтинівич,

за участі запрошених осіб:

відсутні,

розглянула на своєму засіданні матеріали акредитаційної справи щодо акредитації освітньої програми:

Назва ЗВО	Одеський національний університет імені І. І. Мечникова
Назва ВСП ЗВО	<i>не застосовується</i>
ID освітньої програми в ЄДЕБО	48011
Назва ОП	Географія
Галузь знань	10 Природничі науки
Спеціальність	106 Географія
Спеціалізація (за наявності)	<i>відсутня</i>
Рівень вищої освіти	Доктор філософії
Вид освітньої програми	Освітньо-наукова

За результатами розгляду акредитаційної справи галузева експертна рада

РЕКОМЕНДУЄ

ухвалити рішення про акредитацію.

За – 13, Проти – 0

1. Наявність або відсутність підстав для відмови в акредитації, не пов'язаних із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

На думку ГЕР

підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми, або для призначення повторної акредитаційної експертизи, відсутні

наявні підстави для відмови в акредитації, не пов'язані із відповідністю Критеріям оцінювання якості освітньої програми

наявні підстави для призначення повторної акредитаційної експертизи

2. Обґрунтування ГЕР

У цьому розділі ГЕР надає власну оцінку відповідності освітньої програми, базуючись на змісті звіту експертної групи та інших матеріалах акредитаційної справи.

Заповнення полів «Обґрунтування» є обов'язковим, якщо ГЕР змінює рівень відповідності, визначений експертною групою, або підтверджує рівень відповідності А, Е чи F. У цих випадках необхідно заповнити обґрунтування не менше як за одним підкритерієм у межах відповідного критерію.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

1.1 Освітня програма має чітко сформульовані цілі, які відповідають місії та стратегії закладу вищої освіти

Мета й цілі освітньої програми є чіткими та відповідають основним напрямкам діяльності ЗВО.

1.2 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб заінтересованих сторін

Загалом цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням позицій та потреб стейкхолдерів, що відображено у відомостях СО та у звіті ЕГ. Проте залишається необхідність розширення можливостей здобувачів щодо майбутнього працевлаштування, зокрема в НДІ. ЕГ в контексті цього рекомендує підсилити процес залучення роботодавців практиків (передусім з регіональних установ і організацій, а не тільки із ЗВО), експертів галузі до перегляду ОНП, проведення бінарних занять та визначення змісту та об'єму практичної підготовки здобувачів, а також створення сприятливих умов в для патентування власних розробок

1.3 Цілі освітньої програми та програмні результати навчання визначаються з урахуванням тенденцій розвитку спеціальності, ринку праці, галузевого та регіонального контексту, а також досвіду аналогічних вітчизняних та іноземних освітніх програм

В повній мірі доведено у звіті ЕГ

1.4 Освітня програма дає можливість досягти результатів навчання, визначених стандартом вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти (за наявності).

За відсутності затвердженого стандарту вищої освіти за відповідною спеціальністю та рівнем вищої освіти програмні результати навчання мають відповідати вимогам Національної рамки кваліфікацій для відповідного кваліфікаційного рівня

Освітня програма дозволяє досягти результатів навчання, визначених Національною рамкою кваліфікацій.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Обґрунтування ГЕР

2.1 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає вимогам законодавства щодо навчального навантаження для відповідного рівня вищої освіти та відповідного стандарту вищої освіти (за наявності)

Загальний обсяг освітніх компонентів та кредитів ЄКТС відповідає вимогам ЗУ «Про вищу освіту» Частина 6. Стаття 5. зі змінами

2.2 Зміст освітньої програми має чітку структуру; освітні компоненти, включені до освітньої програми, становлять логічну взаємопов'язану систему та в сукупності дають можливість досягти заявлених цілей та програмних результатів навчання

Зміст освітньої програми загалом має логічну структуру, проте набір вибіркового компоненту освітньої програми є певним чином обмеженим та не дозволяє в повному обсязі задовільнити сферу наукових потреб аспірантів саме дисциплін практичного змісту.

2.3 Зміст освітньої програми відповідає предметній області визначеної для неї спеціальності (спеціальностям, якщо освітня програма є міждисциплінарною)

Освітні компоненти ОП відповідають предметній сфері спеціальності 106 Географія.

2.4 Структура освітньої програми передбачає можливість для формування індивідуальної освітньої траєкторії, зокрема через індивідуальний вибір здобувачами вищої освіти навчальних дисциплін в обсязі, передбаченому законодавством

Структура освітньої програми забезпечує можливості формування індивідуальних освітніх траєкторій здобувачів вищої освіти. В той же час «Положення про порядок реалізації здобувачами вищої освіти права на вільний вибір навчальних дисциплін <http://onu.edu.ua/pub/bank/userfiles/files/documents/polozennya/polz-pravaabitur.pdf>) передбачає мінімальну кількість здобувачів (параграф 2.2.2.), що певним чином обмежує вибір здобувачів щодо конкретної дисципліни.

2.5 Освітня програма та навчальний план передбачають практичну підготовку здобувачів вищої освіти, яка дає можливість здобути компетентності, потрібні для подальшої професійної діяльності

Надана інформація СО та звіту ЕГ підтверджує, що освітня програма передбачає практичну підготовку здобувачів, що дозволяє здобути компетентності, необхідні для подальшої професійної діяльності. В той же час ЕГ вказує на необхідність укрупнення фахових блоків дисциплін з 4 до 3 і створення окремого блоку дисциплін-практик, як то «Польові ґрунтознавчі дослідження», «Проведення соціологічного дослідження».

2.6 Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (softskills), що відповідають заявленим цілям

Освітня програма передбачає набуття здобувачами вищої освіти соціальних навичок (soft skills), що відповідають заявленим цілям.

2.7 Зміст освітньої програми враховує вимоги відповідного професійного стандарту (за наявності)

Професійний стандарт відсутній

2.8 Обсяг освітньої програми та окремих освітніх компонентів (у кредитах Європейської кредитної трансферно-накопичувальної системи) відповідає фактичному навантаженню здобувачів, досягненню цілей та програмних результатів навчання

Звітом ЕГ підтверджено

2.9 Структура освітньої програми та навчальний план підготовки здобувачів вищої освіти за дуальною формою у разі її здійснення узгоджені із завданнями та особливостями цієї форми здобуття освіти

Дуальна форма навчання не передбачена та не впроваджена за даною ОП

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування GER

3.1 Правила прийому на навчання за освітньою програмою є чіткими та зрозумілими, не містять дискримінаційних положень та оприлюднені на офіційному вебсайті закладу вищої освіти

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

3.2 Правила прийому на навчання за освітньою програмою враховують особливості самої освітньої програми

Відомості СО та звіт ЕГ дають вичерпну відповідь на дане питання, зокрема ЗВО використовує практику застосування додаткових балів для вступників на дану ОП за наявності публікацій за фахом чи напрямом дослідження.

3.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих в інших закладах освіти, зокрема під час академічної мобільності, що відповідають Конвенції про визнання кваліфікацій з вищої освіти в Європейському регіоні (Лісабон, 1997 р.), є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО в повній мірі врегулює дані питання нормативно, проте, як слідує зі звітів СО та ЕГ, прецедентів за даною ОП не було.

3.4 Визначено чіткі та зрозумілі правила визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

ЗВО має чітко розроблене «Положення про порядок визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті здобувачами вищої освіти Одеського національного університету імені І.І. Мечникова (<http://onu.edu.ua/polozenieformal-osvita.pdf>), проте практика визнання результатів навчання, отриманих у неформальній освіті за даною ОП відсутня.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (GER)

Рівень В

Обґрунтування GER

4.1 Форми та методи навчання і викладання сприяють досягненню заявлених у освітній програмі цілей та програмних результатів навчання, відповідають вимогам студентоцентрованого підходу та принципам академічної свободи

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

4.2 Усім учасникам освітнього процесу своєчасно надається доступна і зрозуміла інформація щодо цілей, змісту та програмних результатів навчання, порядку та критеріїв оцінювання в межах окремих освітніх компонентів (у формі силабуса або в інший подібний спосіб)

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

4.3 Заклад вищої освіти забезпечує поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ ЗВО в повній мірі доводить поєднання навчання і досліджень під час реалізації освітньої програми відповідно до рівня вищої освіти, спеціальності та цілей освітньої програми.

4.4 Педагогічні, науково-педагогічні, наукові працівники (далі - викладачі) оновлюють зміст освіти на основі наукових досягнень і сучасних практик у відповідній галузі

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

4.5 Навчання, викладання та наукові дослідження пов'язані з інтернаціоналізацією діяльності закладу вищої освіти

За даним підкритерієм інформація про підвищення кваліфікації та міжнародне стажування викладачів підтверджена. Наявних фактів, що підтверджували б навчання здобувачів за даною ОП за кордоном за міжнародними програмами мобільності, ЗВО не представив. За звітом СО інтернаціоналізація діяльності зводиться лише до участі у міжнародних конференціях, що є замало для такого роду діяльності за програмою PhD рівня.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

5.1 Форми контрольних заходів та критерії оцінювання здобувачів вищої освіти є чіткими, зрозумілими, дають можливість встановити досягнення здобувачем вищої освіти результатів навчання для окремого освітнього компонента та/або освітньої програми в цілому, а також оприлюднюються заздалегідь

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

5.2 Форми атестації здобувачів вищої освіти відповідають вимогам стандарту вищої освіти (за наявності)

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

5.3 Визначено чіткі та зрозумілі правила проведення контрольних заходів, що є доступними для всіх учасників освітнього процесу, які забезпечують об'єктивність екзаменаторів, зокрема охоплюють процедури запобігання та врегулювання конфлікту інтересів, визначають порядок оскарження результатів контрольних заходів і їх повторного проходження, та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Звіти СО та ЕГ дають всі підстави стверджувати наявність чітких та зрозумілих правил проведення контрольних заходів, процедур запобігання та врегулювання конфлікту інтересів. В той же час відсутність прецедентів вирішення конфліктних ситуацій не дає можливості оцінити дієвість механізмів врегулювання конфлікту інтересів.

5.4 У закладі вищої освіти визначено чіткі та зрозумілі політику, стандарти і процедури дотримання академічної доброчесності, яких послідовно дотримуються всі учасники освітнього процесу під час реалізації освітньої програми. Заклад вищої освіти популяризує академічну доброчесність (насамперед через імплементацію цієї політики у внутрішню культуру якості) та використовує відповідні технологічні рішення як інструменти протидії порушенням академічної доброчесності

ЗВО сформував чітку та зрозумілу методичну базу та алгоритми дотримання академічної доброчесності, проводяться відкриті лекції щодо питань дотримання академічної доброчесності. В той же час є потреба в системності та регулярності проведення у ЗВО просвітницьких заходів з популяризації академічної доброчесності (семінарів, тренінгів, нарад, круглих столів тощо) саме для здобувачів третього рівня вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

6.1 Академічна та/або професійна кваліфікація викладачів, задіяних до реалізації освітньої програми, забезпечує досягнення визначених відповідною програмою цілей та програмних результатів навчання

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ. Сильною стороною, що забезпечує зразковість за цим критерієм є наявність фахівців, засновників відомих наукових географічних шкіл, що сформувалися на факультеті, зокрема школа О.Г. Топчієва «Суспільно-географічні засади планування територій», школа Є.Н. Красехі «Ґрунтоутворювальні процеси в чорноземах степової зони», школа Є.А. Черкеза «Вивчення інженерної геодинаміки», школа Ю.Д. Шуйського «Теоретичне та практичне берегознавство».

6.2 Процедури конкурсного добору викладачів є прозорими і дають можливість забезпечити потрібний рівень їхнього професіоналізму для успішної реалізації освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

6.3 Заклад вищої освіти залучає роботодавців до організації та реалізації освітнього процесу

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

6.4 Заклад вищої освіти залучає до аудиторних занять професіоналів-практиків, експертів галузі, представників роботодавців

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ .Залучення професіоналів практиків, експертів галузі до аудиторних занять ОП, що акредитується, є системним.

6.5 Заклад вищої освіти сприяє професійному розвитку викладачів через власні програми або у співпраці з іншими організаціями

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

6.6 Заклад вищої освіти стимулює розвиток викладацької майстерності

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

7.1 Фінансові та матеріально-технічні ресурси (бібліотека, інша інфраструктура, обладнання тощо), а також навчально-методичне забезпечення освітньої програми гарантують досягнення визначених освітньою програмою цілей та програмних результатів навчання

Загалом є підтвердження наявного матеріально-технічного забезпечення навчального процесу, проте ЕГ робить висновок, що в окремих випадках наявне вже застаріле матеріальне-технічне обладнання, яке оновлюється не так часто, як було б доцільно, зокрема в галузі фізико-географічних досліджень.

7.2 Заклад вищої освіти забезпечує безоплатний доступ викладачів і здобувачів вищої освіти до відповідної інфраструктури та інформаційних ресурсів, потрібних для навчання, викладацької та/або наукової діяльності в межах освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

7.3 Освітнє середовище є безпечним для життя і здоров'я здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою, та дає можливість задовольнити їхні потреби та інтереси

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

7.4 Заклад вищої освіти забезпечує освітню, організаційну, інформаційну, консультативну та соціальну підтримку здобувачів вищої освіти, що навчаються за освітньою програмою

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

7.5 Заклад вищої освіти створює достатні умови щодо реалізації права на освіту для осіб з особливими освітніми потребами, які навчаються за освітньою програмою

Заклад створює достатні умови для реалізації права на освіту особам з особливими освітніми потребами, проте за даним підкритерієм повної відповідності немає, зокрема було б доцільно мати обладнання рельєфної плитки, встановлення шрифту Брайля і т.п. ЕГ рекомендує зробити підписи (де це ще не зроблено) до навчальних матеріалів та обладнання не лише російською, але й українською мовами в рамках виконання певних пунктів Закону України «Про вищу освіту».

7.6 Наявні чіткі і зрозумілі політика та процедури вирішення конфліктних ситуацій (зокрема пов'язаних із сексуальними домаганнями, дискримінацією та/або корупцією тощо), які є доступними для всіх учасників освітнього процесу та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень В

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень В

Обґрунтування ГЕР

8.1 Заклад вищої освіти послідовно дотримується визначених ним процедур розроблення, затвердження, моніторингу та періодичного перегляду освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ та СО. В той же час ЕГ рекомендує вдосконалити певні процедури, зокрема: - збільшити частоту опитувань здобувачів ВО щодо якості навчання і викладання за даною ОНП (з частоти 1 раз на рік до 1 разу в семестр/3 місяці).

8.2 Здобувачі вищої освіти безпосередньо та через органи студентського самоврядування залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери. Позиція здобувачів вищої освіти береться до уваги під час перегляду освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

8.3 Роботодавці безпосередньо та/або через свої об'єднання залучені до процесу періодичного перегляду освітньої програми та інших процедур забезпечення її якості як партнери

Взаємодія з роботодавцями встановлена. Проте важливим є створення майданчика для комунікації роботодавців та ЗВО, що допоможе враховувати тенденції ринку праці в подальшому розвитку ОНП.

8.4 Наявна практика збирання, аналізу та врахування інформації щодо кар'єрного шляху випускників освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

8.5 Система забезпечення якості закладу вищої освіти забезпечує вчасне реагування на виявлені недоліки в освітній програмі та/або освітній діяльності з реалізації освітньої програми

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

8.6 Результати зовнішнього забезпечення якості вищої освіти (зокрема зауваження та пропозиції, сформульовані під час попередніх акредитацій) беруться до уваги під час перегляду освітньої програми

При перегляді ОП підтверджується врахування пропозицій стейкхолдерів

8.7 В академічній спільноті закладу вищої освіти сформована культура якості, що сприяє постійному розвитку освітньої програми та освітньої діяльності за цією програмою

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

Критерій 9. Прозорість та публічність

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

9.1 Визначені чіткі та зрозумілі правила і процедури, що регулюють права та обов'язки всіх учасників освітнього процесу, є доступними для них та яких послідовно дотримуються під час реалізації освітньої програми

Унікальною стороною ОП за даним критерієм, що забезпечує зразковість є встановлена за звітом СО та роботою ЕГ значна поінформованість та зацікавленість стейкхолдерів в деталях реалізації ОНП, їх активна безпосередня комунікація з адміністрацією закладу та Гарантом ОНП. Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ.

9.2 Заклад вищої освіти не пізніше ніж за місяць до затвердження освітньої програми або змін до неї оприлюднює на своєму офіційному вебсайті відповідний проєкт із метою отримання зауважень та пропозицій заінтересованих сторін

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

9.3 Заклад вищої освіти своєчасно оприлюднює на своєму офіційному вебсайті точну та достовірну інформацію про освітню програму (включаючи її цілі, очікувані результати навчання та компоненти) в обсязі, достатньому для інформування відповідних заінтересованих сторін та суспільства

Відповідність підкритерію підтверджено звітом ЕГ

Критерій 10. Навчання через дослідження

Рівень відповідності (експертна група)

Рівень А

Рівень відповідності (ГЕР)

Рівень А

Обґрунтування ГЕР

10.1 Зміст освітньо-наукової програми відповідає науковим інтересам аспірантів (ад'юнктів) і забезпечує їх повноцінну підготовку до дослідницької та викладацької діяльності в закладах вищої освіти за спеціальністю та/або галуззю

Доведено звітами СО та ЕГ. Позитивними практиками у ЗВО є діяльність на постійній основі структурного підрозділу - «Центр міжнародної освіти», де функціонують такі координаційні та консультативні структури: «Відділ інтернаціоналізації освітньо-наукової діяльності», «Відділ академічної мобільності та грантової підтримки» (<http://e.erasmus.onu.edu.ua/>) та ін.

10.2 Наукова діяльність аспірантів (ад'юнктів) відповідає напряму досліджень наукових керівників

Доведено звітами СО та ЕГ

10.3 Заклад вищої освіти організаційно та матеріально забезпечує в межах освітньо-наукової програми можливості для проведення й апробації результатів наукових досліджень відповідно до тематики аспірантів (ад'юнктів) (проведення регулярних конференцій, семінарів, колоквиумів, доступ до використання лабораторій, обладнання тощо)

Доведено звітами СО та ЕГ. Зразковість за даним підкритерієм підтверджується функціонуванням низки НДЛ: «Проблемна науково-дослідна лабораторія інженерної геології узбережжя морів та водосховищ і гірських схилів», «Проблемна науково-дослідна лабораторія географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони», «Науково-дослідна лабораторія морської геології, геохімії і палеонтології», де й забезпечується апробація результатів наукових досліджень відповідно до тематики здобувачів.

10.4 Заклад вищої освіти забезпечує можливості для залучення аспірантів (ад'юнктів) до міжнародної академічної спільноти за спеціальністю, зокрема через виступи на конференціях, публікації, участь у спільних дослідницьких проєктах тощо

Доведено звітами СО та ЕГ

10.5 Наявна практика участі наукових керівників аспірантів у дослідницьких проєктах, результати яких регулярно публікуються та/або практично впроваджуються

Рекомендовано провадити практику подвійного керівництва здобувачами, в тому числі за участю керівників з інших країн.

10.6 Заклад вищої освіти забезпечує дотримання академічної доброчесності у професійній діяльності наукових керівників та аспірантів (ад'юнктів), зокрема вживає заходів для унеможливлення наукового керівництва особами, які вчинили порушення академічної доброчесності

Доведено звітами СО та ЕГ

3. Рекомендації з подальшого удосконалення освітньої програми

У цьому розділі на основі звіту експертної групи та висновків ГЕР резюмуються рекомендації стосовно подальшого удосконалення освітньої програми, включаючи пропозиції щодо усунення виявлених під час акредитації недоліків. Заповнення цих полів є обов'язковим у всіх випадках, коли ГЕР погодилася або визначила рівень відповідності критерію В, Е чи F.

Критерій 1. Проектування та цілі освітньої програми

Рекомендуємо поглиблювати співпрацю з роботодавцями саме в ключі розширення можливостей здобувачів щодо майбутнього працевлаштування. Зокрема вбачаємо за доцільне підсилити процес залучення роботодавців практиків (передусім з регіональних установ і організацій, а не тільки із ЗВО), експертів галузі до перегляду ОП, проведення бінарних занять та визначення змісту й об'єму практичної підготовки здобувачів, а також створення сприятливих умов в для патентування власних розробок. Вартувало б також зробити акцент на включенні до складу робочої групи розробників ОП й представників природоохоронних установ. Рекомендуємо посилити інформаційну роботу серед стейкхолдерів з можливості надання пропозицій та рекомендації щодо розвитку та вдосконалення ОП.

Критерій 2. Структура та зміст освітньої програми

Рекомендуємо посилити унікальність освітньої програми за рахунок розширення вибіркового освітніх компонент та дисциплін суто практичного характеру. Зокрема рекомендуємо в рамках даного критерію укрупнити фахові блоки дисциплін з 4 до 3 і створити окремий блок дисциплін-практик, на кшталт «Польові ґрунтознавчі дослідження», «Проведення соціологічного дослідження» тощо.

Критерій 3. Доступ до освітньої програми та визнання результатів навчання

Рекомендуємо поглибити практику академічної мобільності здобувачів освіти за даною програмою, в тому числі підвищувати поінформованість здобувачів щодо можливостей академічних обмінів. Рекомендуємо посилити міждисциплінарність освітньої програми та перспективи розвитку неформальної освіти.

Критерій 4. Навчання і викладання за освітньою програмою

Рекомендуємо заохочувати здобувачів освіти до участі у наукових проектах, у конкурсах наукових робіт, грантах для молодих вчених за даною спеціальністю, особливо в міжнародних наукових проектах; схвалювати участь здобувачів у різноманітних проектах міжнародної співпраці, стажуванні, в програмах міжнародного обміну. Рекомендуємо покращувати публікаційну активність аспірантів у виданнях, що індексуються у наукометричних базах Scopus та WoS. Рекомендуємо посилити практику проведення онлайн-семінарів чи будь-яких інших форм співпраці з закордонними науковцями та практиками.

Критерій 5. Контрольні заходи, оцінювання здобувачів вищої освіти та академічна доброчесність

Рекомендуємо зробити регулярними в ЗВО просвітницькі заходи з популяризації академічної доброчесності (семінари, тренінги, наради, круглі столи тощо) саме для здобувачів третього рівня вищої освіти.

Критерій 6. Людські ресурси

Зразковість за цим критерієм проявляється у наявності фахівців відомих наукових географічних шкіл, що сформувалися на факультеті, зокрема школа О.Г. Топчієва «Суспільно-географічні засади планування територій», школа Є.Н. Красехі «Ґрунтоутворювальні процеси в чорноземах степової зони», школа Є.А. Черкеза «Вивчення інженерної геодинаміки», школа Ю.Д. Шуйського «Теоретичне та практичне берегознавство».

Критерій 7. Освітнє середовище та матеріальні ресурси

Рекомендуємо покращувати матеріальну базу, в тому числі і через придбання ліцензованого програмного забезпечення. Продовжувати роботу із забезпечення сприятливих умов для навчання осіб із особливими освітніми потребами (обладнання рельєфної плитки, встановлення шрифту Брайля і т.п.), популяризувати таку інформацію. Рекомендуємо встановити підписи (де це ще не зроблено) до навчальних матеріалів та обладнання українською мовою.

Критерій 8. Внутрішнє забезпечення якості освітньої програми

Рекомендуємо посилити роль роботодавців у перегляді ОП саме через створення майданчика (можливо «Ради роботодавців») для комунікації роботодавців та ЗВО, що допоможе враховувати тенденції ринку праці в подальшому розвитку ОП. Рекомендуємо вдосконалити анкети для опитувань здобувачів; розробити анкети для опитувань роботодавців та випускників.

Критерій 9. Прозорість та публічність

Освітня діяльність повністю відповідає визначеному критерію, зафіксована достатня прозорість і публічність основних документів і процедур, що забезпечують освітній процес, підтверджене постійне оновлення веб-сайту.

Критерій 10. Навчання через дослідження

Зразковість за даним підкритерієм підтверджується функціонуванням низки НДЛ: «Проблемна науково-дослідна лабораторія інженерної геології узбережжя морів та водосховищ і гірських схилів», «Проблемна науково-дослідна лабораторія географії ґрунтів та охорони ґрунтового покриву чорноземної зони», «Науково-дослідна лабораторія морської геології, геохімії і палеонтології», де й забезпечується апробація результатів наукових досліджень відповідно до тематики здобувачів. Позитивними практиками у ЗВО є діяльність на постійній основі структурного підрозділу - «Центр міжнародної освіти», де функціонують такі координаційні та консультативні структури: «Відділ

інтернаціоналізації освітньо-наукової діяльності», «Відділ академічної мобільності та грантової підтримки» (<http://erasmus.onu.edu.ua/>) та ін.

4. Додатки

Відсутні

Шляхом підписання цього експертного висновку я підтверджую, що внесені до нього відомості про присутніх на засіданні ГЕР і результати голосування членів ГЕР є достовірними, а експертний висновок було схвалено на засіданні ГЕР так, як його викладено вище.

Документ підписаний кваліфікованим електронним підписом.

Головуючий на засіданні ГЕР

КОВАЛЕНКО ІГОР МИКОЛАЙОВИЧ